

شماره

۶۱

اولین گزارش تخصصی روزانه

بازار اختیار معامله

۱۰ مرداد ۱۴۰۲

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

شرکت سهامی خاص

کارگزار رسمی سازمان بورس و اوراق بهادار

NOVIN Investment Bank Brokerage

اختیار استفاده از اهرم یا پوشش ریسک باشماست!

محاسبه عایدی و سود حاصل از اختیار خرید (با مثال)

آموزش
قسمت چهارم

برای آشنایی با عایدی^۱ حاصل از اختیار خرید و محاسبه آن، فرض کنید در یک قرارداد به ازای پرداخت ۵۰ ریال (پرمیوم^۲) در مقابل داشتن اختیار خرید یک سهم (اندازه قرارداد) با قیمت اعمال (توافقی) ۱,۰۰۰ ریال وارد شده‌اید. با فرض این که اختیار از نوع اروپایی بوده و فقط در روز سررسید اعمال می‌شود، با هدف درک بهتر موضوع عایدی، وضعیت اختیار خرید در روز اعمال را در سه حالت مختلف بررسی می‌کنیم.

(۱) قیمت سهم در روز اعمال ۹۰۰ ریال باشد

(۲) قیمت سهم در روز اعمال ۱۰۰۰ ریال باشد

(۳) قیمت سهم در روز اعمال ۱۱۰۰ ریال باشد

در این سه وضعیت، عایدی دارنده اختیار خرید به شکل زیر محاسبه می‌شود:

وضعیت	پرمیوم	قیمت توافقی	قیمت سهم در روز اعمال	عایدی حاصل از اعمال اختیار	سود/زیان خالص از اعمال اختیار
۱	$50 \times 1 = 50$	$1 \times 1,000 = 1,000$	$1 \times 900 = 900$	$9,000 - 1,000 = (100)$	$-50 - 100 = (150)^*$
۲	$50 \times 1 = 50$	$1 \times 1,000 = 1,000$	$1 \times 1,000 = 1,000$	$1,000 - 1,000 = 0$	$-50 + 0 = (50)$
۳	$50 \times 1 = 50$	$1 \times 1,000 = 1,000$	$1 \times 1,100 = 1,100$	$1,100 - 1,000 = 100$	$-50 + 100 = 50$

* بدیهی است در حالت فوق قرارداد اختیار اعمال نشده و زیان حاصل برابر با ۵۰ ریال خواهد بود.

سود حاصل از موقعیت فروش اختیار خرید:

سود خریدار اختیار خرید نامحدود و زیان او محدود است.

در طرف مقابل سود فروشنده اختیار خرید محدود و زیان او نامحدود است.

سود حاصل از موقعیت خرید اختیار خرید:

دو نمودار بالا وضعیت سوددهی مثال بالا را برای خریدار و فروشنده توضیح می‌دهند. سود برابر است با مازاد درآمدها یا دریافت‌ها بر هزینه‌ها یا پرداخت‌ها. برای محاسبه سود خالص حاصل از اعمال اختیار خرید توسط خریدار باید پرمیوم را از درآمد حاصل از اعمال کسر کنیم. هنگامی که اختلاف قیمت سهم در بازار و قیمت توافقی خرید سهم در اختیار (قیمت اعمال) بیشتر از پرمیوم باشد، قرارداد اختیار خرید برای ما سودآور بوده است (سطح سبز رنگ). در صورتی که اختلاف قیمت سهم در بازار و قیمت اعمال برابر با پرمیوم باشد، قرارداد اختیار در نقطه سر به سر اعمال شده است و در صورتی که پرمیوم بیشتر از اختلاف قیمت سهم در بازار و قیمت اعمال باشد، ما از خرید قرارداد اختیار ضرر کرده‌ایم (سطح قرمز رنگ). به بیان ساده‌تر:

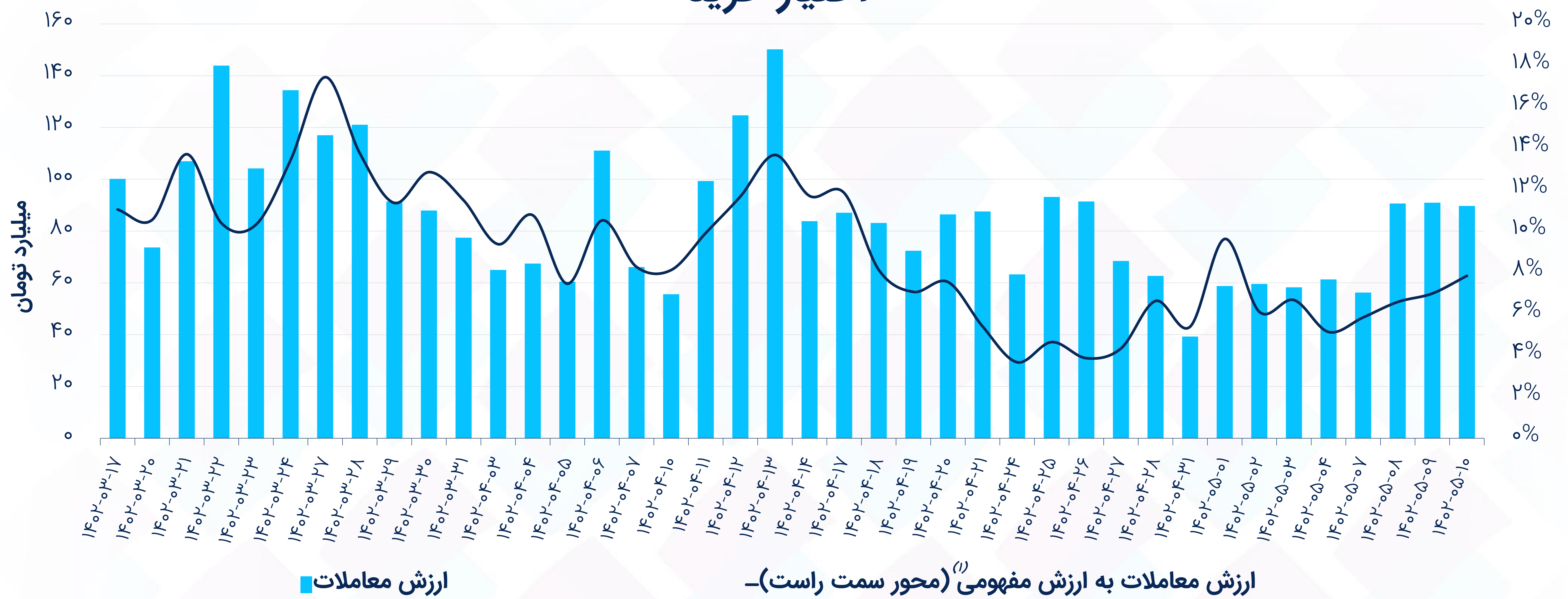
$$\text{قیمت سر به سر} = \text{قیمت اعمال} + \text{پرمیوم}$$

ذکر این نکته ضروری است که گاهی اوقات، دارنده اختیار خرید با وجود این که در مجموع متحمل زیان می‌شود، اختیار خود را اعمال می‌کند زیرا قیمت اعمال کمتر از قیمت بازار است و کاهش مقدار زیان را در پی خواهد داشت.

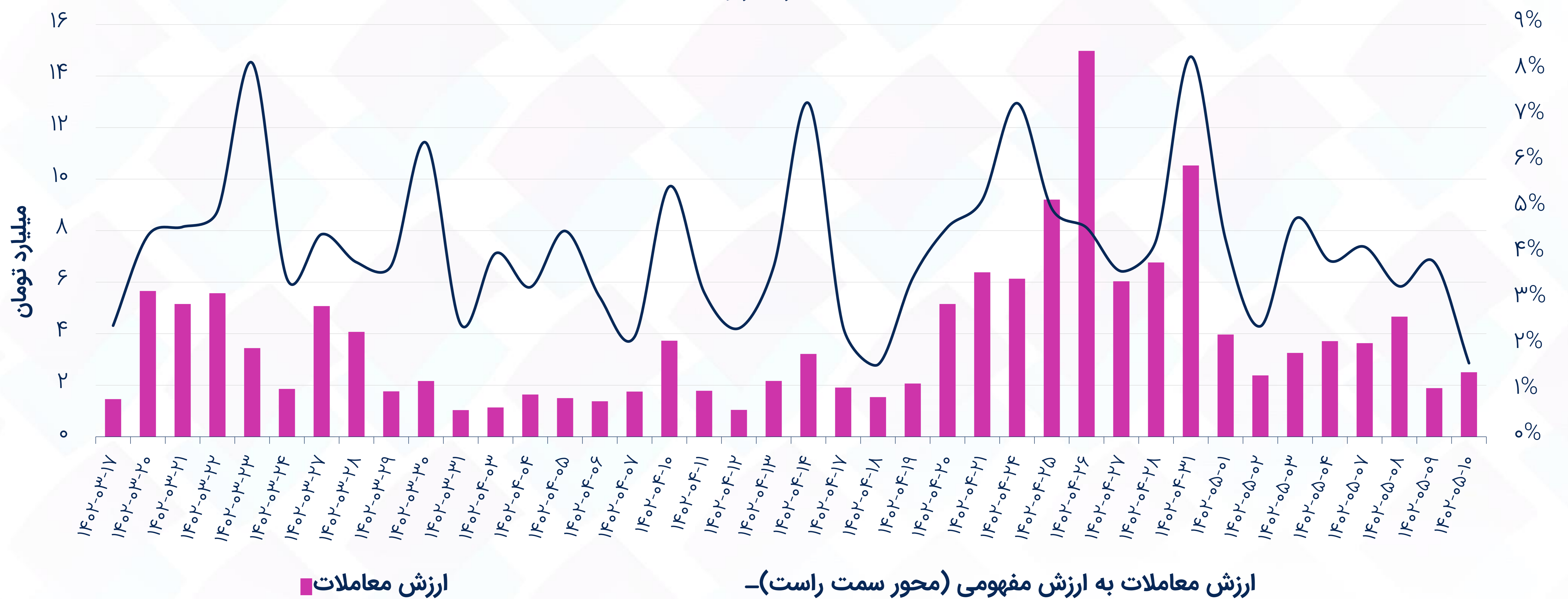
۱. Payoff
۲. Premium

ارزش معاملات

اختیار خرید

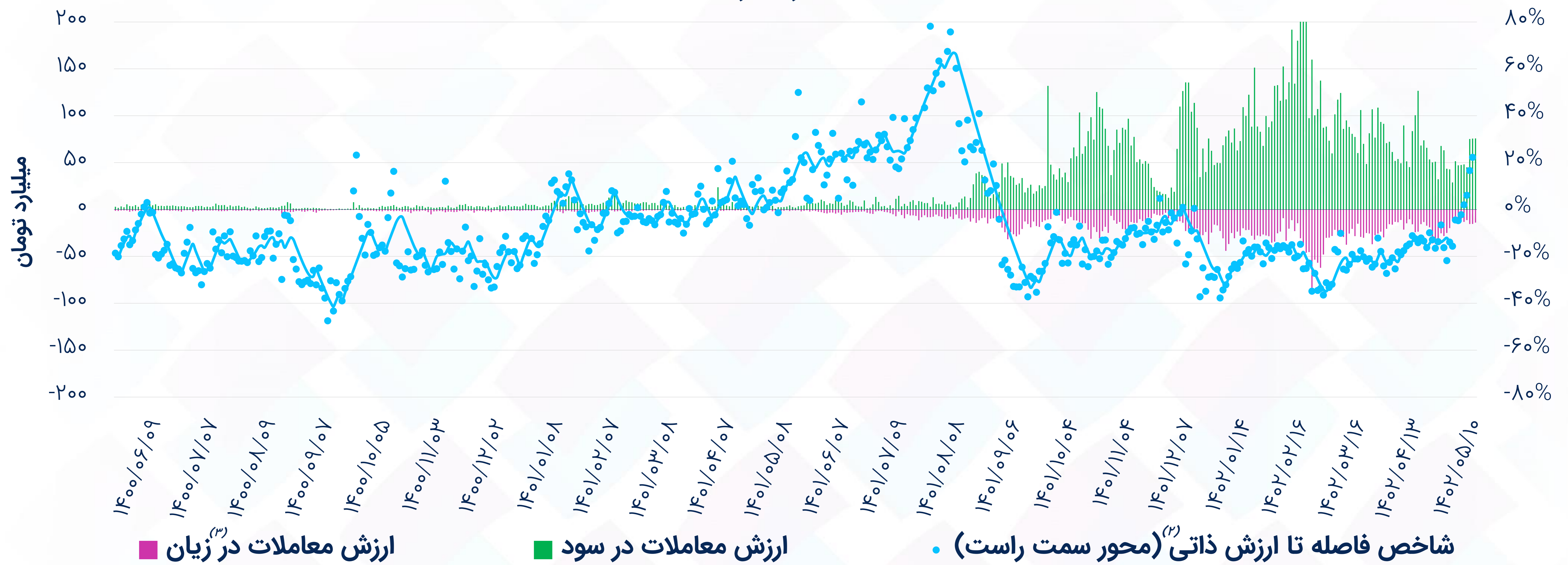
اختیار فروش

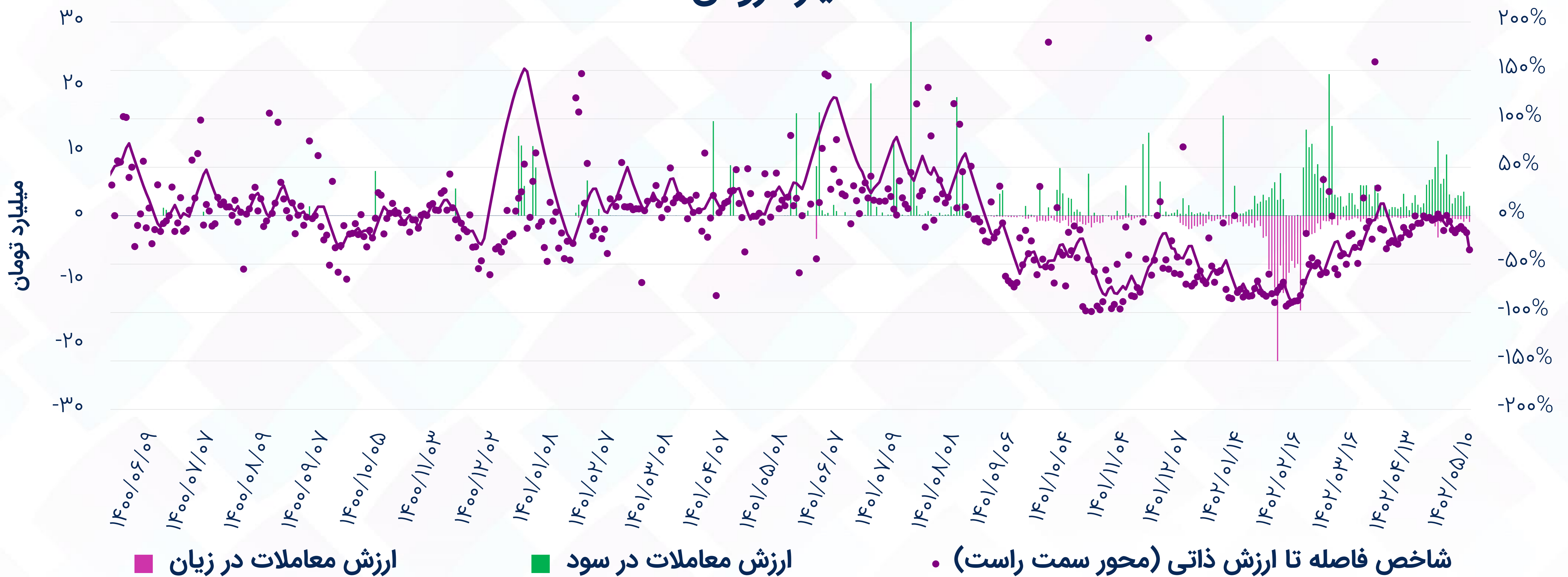
(۱) ارزش مفهومی معاملات: حجم معامله * اندازه قرارداد * قیمت دارایی پایه

شاخص فاصله تا ارزش ذاتی^(۱)

اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) شاخص فاصله تا ارزش ذاتی: میانگین موزون فواصل قیمت هر اختیار با ارزش بلک شولز بر اساس ارزش معاملات (نمودار خطی مربوط به داده‌های Smooth شده است).
 (۲) قرارداد در سود: اختیار خرید (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)
 (۳) قرارداد در زیان: اختیار خرید (قیمت اعمال < قیمت دارایی پایه)، اختیار فروش (قیمت اعمال > قیمت دارایی پایه)

بیشترین ارزش معاملات اختیار به تفکیک دارایی پایه

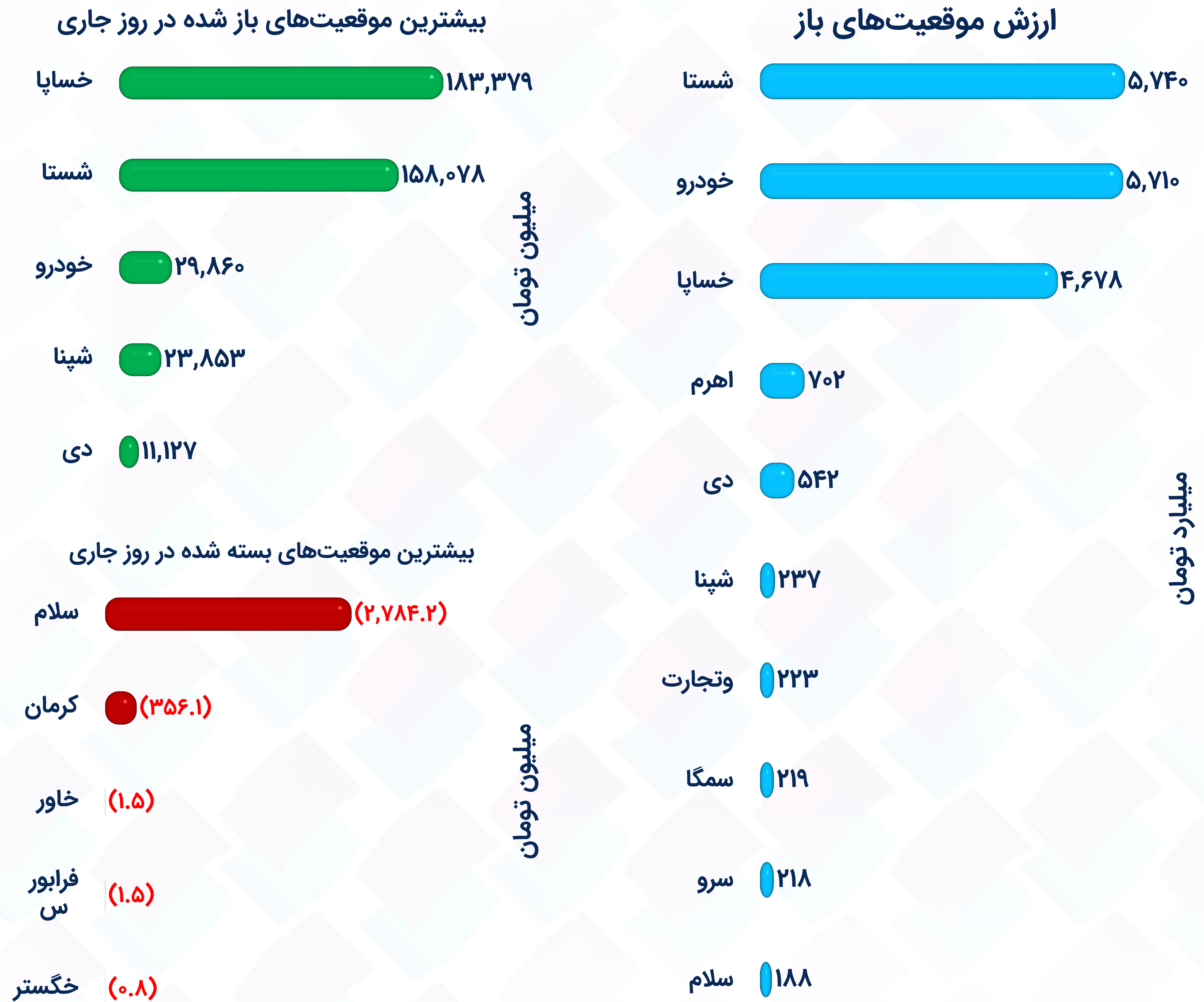
اختیار خرید

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیارد تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیارد تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیارد تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
خسپا	۱۶	۵۵.۰	۶۱۸.۵	۵۰.۷	۴.۲	۲۵.۲%
دی	۲۴	۱۰.۹	۵۸.۸	۱۰.۵	۰.۴	۱۷.۶%
شستا	۲۸	۱۰.۷	۳۱۶.۳	۶.۴	۴.۳	(۲.۲%)
اهرم	۲۰	۵.۸	۱۴.۶	۵.۶	۰.۲	(۴.۳%)
خودرو	۲۹	۵.۶	۹۸.۶	۱.۰	۴.۶	۰.۸%
فخوز	۲	۰.۳	۵.۵	۰.۳	۰.۰	(۵.۷%)
سرو	۳	۰.۳	۰.۷	۰.۳	۰.۰	(۲.۳%)

اختیار فروش

نماد	تعداد نمادهای با معامله	ارزش معاملات (میلیون تومان)	ارزش مفهومی معاملات (میلیون تومان)	ارزش معاملات در سود (میلیون تومان)	ارزش معاملات در زیان (میلیون تومان)	میانگین فاصله با ارزش ذاتی
شستا	۷	۲,۴۷۲.۴	۱۵۵,۶۰۱.۸	۱,۵۰۲.۰	۹۷۰.۴	(۳۶.۳%)
حافرین	۲	۲۱.۷	۹۳.۰	۲۱.۷	۰.۰	۶۰.۷%
توسن	۱	۵.۸	۱۲۰.۹	۵.۸	۰.۰	۴۴.۷%
های وب	۲	۲.۴	۲.۳	۲.۴	۰.۰	۱.۰%
سمگا	۱	۱.۴	۸.۸	۱.۴	۰.۰	۱.۵%

موقعیت‌های باز^(۱) به تفکیک دارایی پایه - اختیار خرید

(۱) ارزش موقعیت باز: تعداد قرارداد باز * اندازه قرارداد * قیمت اعمال

موقعیت‌های باز به تفکیک دارایی پایه - اختیار فروش

ارزش موقعیت‌های باز

شستا ۲,۵۵۶

توسن ۴۶۵

سمگا ۲۰۶

حسیر ۱۳۱

های وب ۹۸

حافرین ۴۰

کارا ۳۳

حریل ۱۹

اهرم ۸

سلام ۴

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

شستا (۶۸۸.۷)

خودرو (۱.۱)

میلیون تومان

میلیارد تومان

بیشترین ارزش معاملات به تفکیک نماد

اختیار خرید

اختیار فروش

فاصله بهای اختیار خرید تا ارزش بلک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم ^(۳)	فاصله تا سر به سر ^(۲)	سر به سر ^(۱)	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
۱۴۱%	۶۸۹	۰.۸۲	۱۳.۹	(۳.۸%)	۳,۹۶۶	۴,۱۲۳	۲۸۶	۲.۹	۶۹	۳,۶۸۰	ضخاور ۷۰۳
۶۳%	۱۰۷	۰.۴۸	۴۰.۴	۶.۳%	۲,۶۶۶	۲,۵۰۹	۶۶	۱۴.۳	۳۰	۲,۶۰۰	ضخود ۶۰۱۳
۵۸%	۱۱۴	۰.۴۸	۳۴.۳	۷.۴%	۲,۴۷۲	۲,۳۰۱	۷۲	۳۵۹.۲	۳۶	۲,۴۰۰	ضسپا ۶۰۰۷
۵۲%	۵۲	۰.۲۷	۷۷.۵	۱۴.۵%	۲,۶۳۴	۲,۳۰۱	۳۴	۱,۷۵۸.۹	۳۶	۲,۶۰۰	ضسپا ۶۰۰۸
۴۶%	۲۱۹	۰.۷۱	۱۵.۷	۲.۱%	۲,۳۵۰	۲,۳۰۱	۱۵۰	۲,۱۹۴.۹	۳۶	۲,۲۰۰	ضسپا ۶۰۰۶

گرانترین نسبت به ارزش بلک شولز

فاصله تا ارزش ذاتی	ارزش ذاتی (بلک شولز)	دلتا	اهرم	فاصله تا سر به سر	سر به سر	قیمت دارایی پایه	قیمت اختیار	ارزش معاملات (میلیون تومان)	فاصله تا سر رسید (روز)	دارایی پایه قیمت اعمال	نماد
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۷,۰۵۱.۰	۱۲۳%	۱۴,۱۰۲	۶,۳۲۰	۲	۱.۹	۲۳	۱۴,۱۰۰	ضشنا ۶۰۱۰
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۵,۵۰۱.۰	۱۱۹%	۵,۵۰۱	۲,۵۰۹	۱	۲.۲	۳۰	۵,۵۰۰	ضخود ۶۰۲۲
(۱۰۰%)	۰	۰.۰۰	۷۰۱.۰	۴۴%	۹,۱۱۳	۶,۳۲۰	۱۳	۲۲.۶	۲۳	۹,۱۰۰	ضشنا ۶۰۰۵
(۹۹%)	۰	۰.۰۰	۲,۰۰۱.۰	۷۴%	۴,۰۰۲	۲,۳۰۱	۲	۳.۳	۳۶	۴,۰۰۰	ضسپا ۶۰۱۴
(۹۸%)	۰	۰.۰۰	۹۳۸.۵	۶۳%	۳,۷۵۴	۲,۳۰۱	۴	۱.۴	۳۶	۳,۷۵۰	ضسپا ۶۰۱۳

(۱) سر به سر: قیمت اختیار + قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
 (۲) فاصله تا سر به سر: ۱ - (قیمت دارایی پایه / قیمت سر به سر)
 (۳) اهرم: قیمت اختیار / قیمت سر به سر
 تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

فاصله بهای اختیار فروش تا ارزش بک شولز

ارزانترین نسبت به ارزش بک شولز

نماد	دارایی پایه قیمت اعمال	فاصله تا سررسید (روز)	ارزش معاملات (میلیون تومان)	قیمت اختیار	قیمت دارایی پایه	سربه‌سر ^(۱)	فاصله تا سربه‌سر	اهرم	دلتا	ارزش ذاتی (بک شولز)	فاصله تا ارزش ذاتی
طحافرین ۳۱۰	حافرین	۳۰۰	۱۸.۶	۷۰۹	۳,۰۵۱	۴,۲۵۹	۴۰%	۶.۰	-۰.۷۴	۱,۱۶۲	۶۳.۹%
طتوسن ۷۰۸	توسن	۶۹	۵.۸	۱,۰۰۰	۲۰,۸۵۰	۲۱,۶۰۰	۴%	۲۱.۶	-۰.۵۹	۱,۴۴۷	۴۴.۷%
طحافرین ۳۰۹	حافرین	۳۰۰	۳.۱	۷۲۹	۳,۰۵۱	۴,۰۳۹	۳۲%	۵.۵	-۰.۷۰	۱,۰۲۷	۴۰.۹%
طسمگا ۷۰۳	سمگا	۶۲	۱.۴	۷۰۰	۴,۵۲۲	۴,۵۳۳	۰%	۶.۵	-۰.۶۵	۷۱۰	۱.۵%
طهای ۷۰۲۱	های وب	۷۲	۱.۵	۲,۵۰۰	۲,۵۹۶	۲,۸۸۳	۱۱%	۱.۲	-۱.۰۰	۲,۵۳۶	۱.۴%

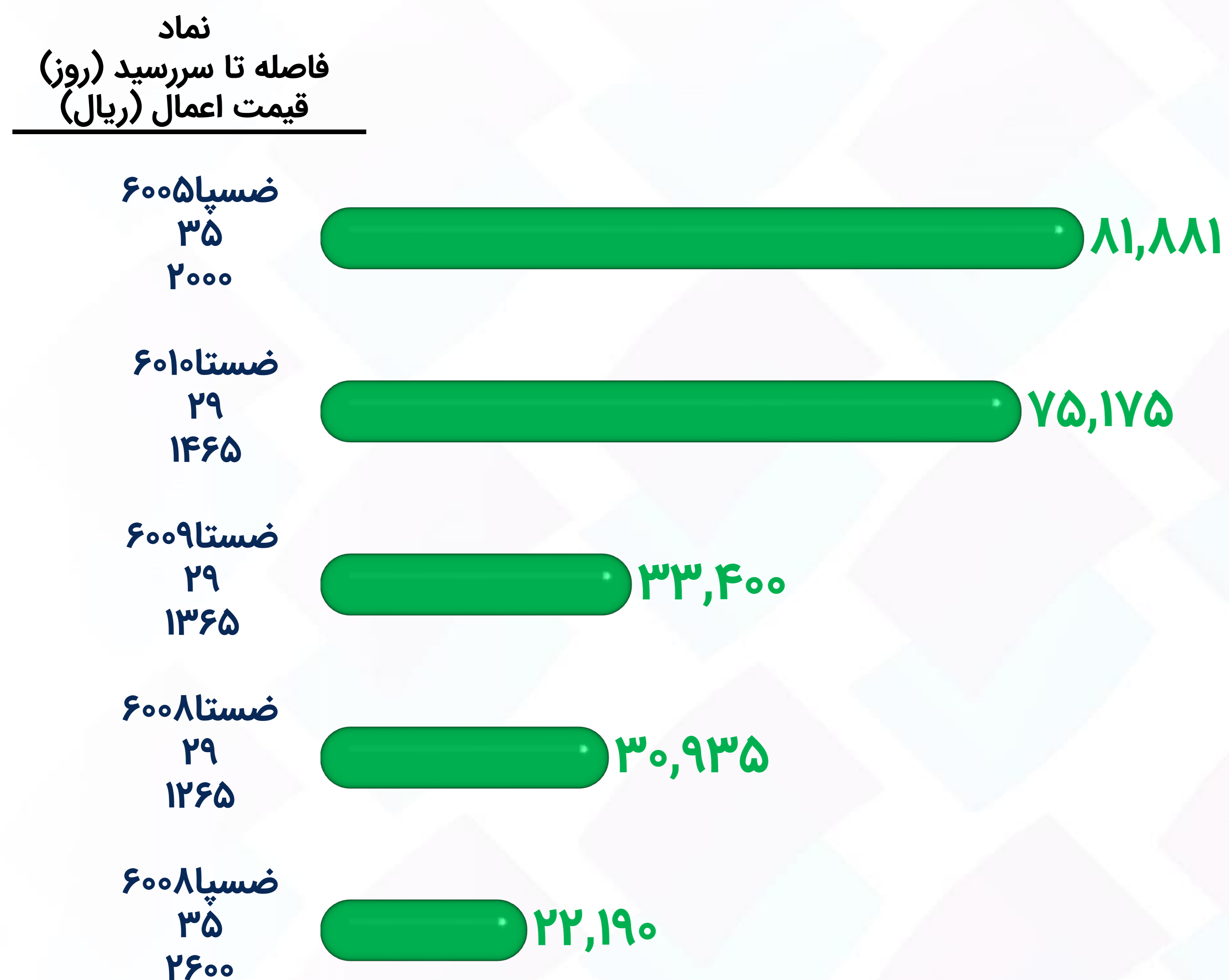
گرانترین نسبت به ارزش بک شولز

نماد	دارایی پایه قیمت اعمال	فاصله تا سررسید (روز)	ارزش معاملات (میلیون تومان)	قیمت اختیار	قیمت دارایی پایه	سربه‌سر	فاصله تا سربه‌سر	اهرم	دلتا	ارزش ذاتی (بک شولز)	فاصله تا ارزش ذاتی
طستا ۶۰۰۴	شستا	۳۰	۱۱۵.۵	۲	۱,۲۰۸	۸۶۳	(۲۹%)	۴۳۱.۵	۰.۰۰	۰	(۱۰۰%)
طستا ۶۰۰۶	شستا	۳۰	۸۳۴.۸	۱۳	۱,۲۰۸	۱,۰۵۲	(۱۳%)	۸۰.۹	-۰.۰۵	۳	(۸۰%)
طستا ۶۰۰۷	شستا	۳۰	۲۰.۱	۲۷	۱,۲۰۸	۱,۱۳۸	(۶%)	۴۲.۱	-۰.۲۶	۱۸	(۳۲%)
طستا ۶۰۱۰	شستا	۳۰	۱,۴۸۷.۰	۲۴۸	۱,۲۰۸	۱,۲۱۷	۱%	۴.۹	-۰.۹۶	۲۳۰	(۷%)
طستا ۶۰۰۹	شستا	۳۰	۱۴.۶	۱۴۶	۱,۲۰۸	۱,۲۱۹	۱%	۸.۳	-۰.۸۵	۱۳۸	(۵%)

(۱) سربه‌سر: قیمت اختیار - قیمت اعمال (کارمزد معاملات لحاظ نشده است).
تنها نمادهایی با ارزش معاملات بیشتر از یک میلیون تومان لحاظ شده‌اند.

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار خرید

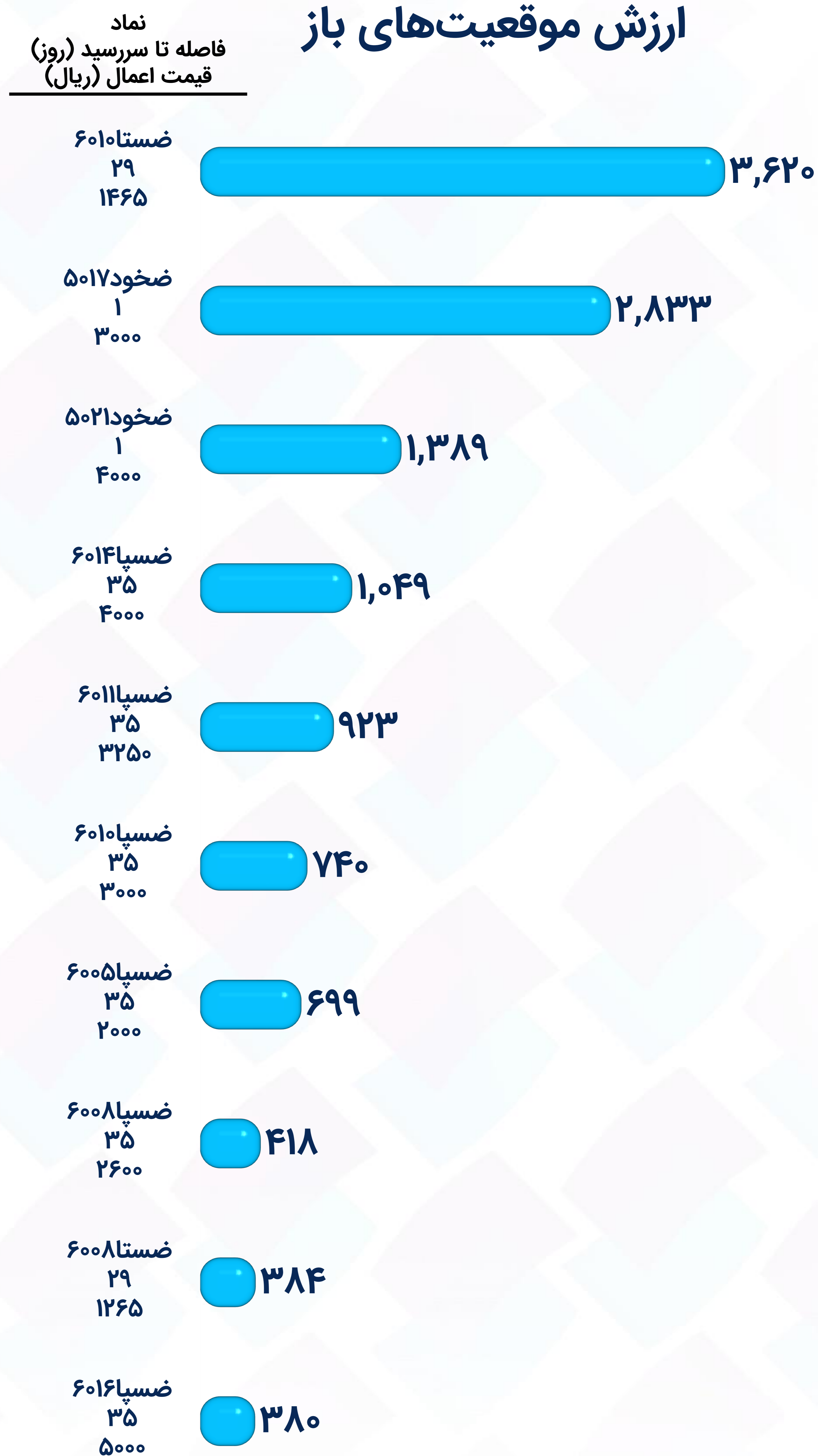
بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

ارزش موقعیت‌های باز

موقعیت‌های باز به تفکیک نماد - اختیار فروش

بیشترین موقعیت‌های باز شده در روز جاری

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

طستا۶
۲۹
۱۰۶۵

۱۰,۳۷۳.۸

میلیون تومان

بیشترین موقعیت‌های بسته شده در روز جاری

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

طستا۴
۲۹
۸۶۵

(۹,۹۰۲.۱)

طستا۱۰
۲۹
۱۴۶۵

(۱,۱۰۴.۸)

طستا۹
۲۹
۱۳۶۵

(۵۱.۶)

طستا۷
۲۹
۱۱۶۵

(۴.۱)

طخود۲۰
۱
۳۷۵۰

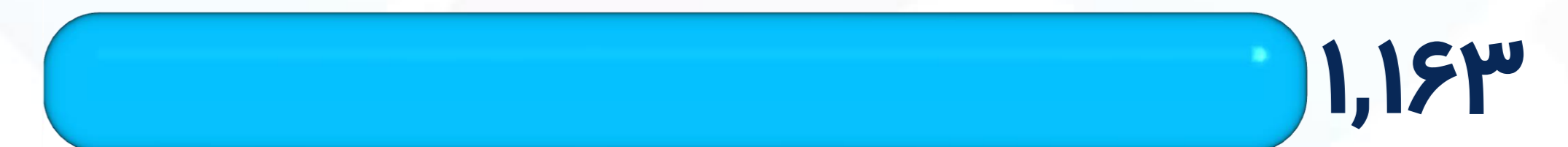
(۱.۱)

میلیون تومان

ارزش موقعیت‌های باز

نماد
فاصله تا سررسید (روز)
قیمت اعمال (ریال)

طستا۴
۲۹
۸۶۵

۱,۱۶۳

طستا۶
۲۹
۱۰۶۵

۹۱۴

طستا۱۰
۲۹
۱۴۶۵

۴۵۰

طتوسن۷
۶۸
۲۴۶۰۰

۳۰۱

طسمگا۲
۶۱
۴۵۶۷

۱۸۴

طتوسن۸
۶۸
۲۲۶۰۰

۱۶۴

طحسیر۹
۴۸
۱۴۰۰۰

۷۰

طهای۱۸
۷۱
۳۸۸۳

۶۲

طحسیر۶
۴۸
۲۱۶۹۵

۶۱

طحافرین۳
۲۹۹
۴۹۶۸

۲۵

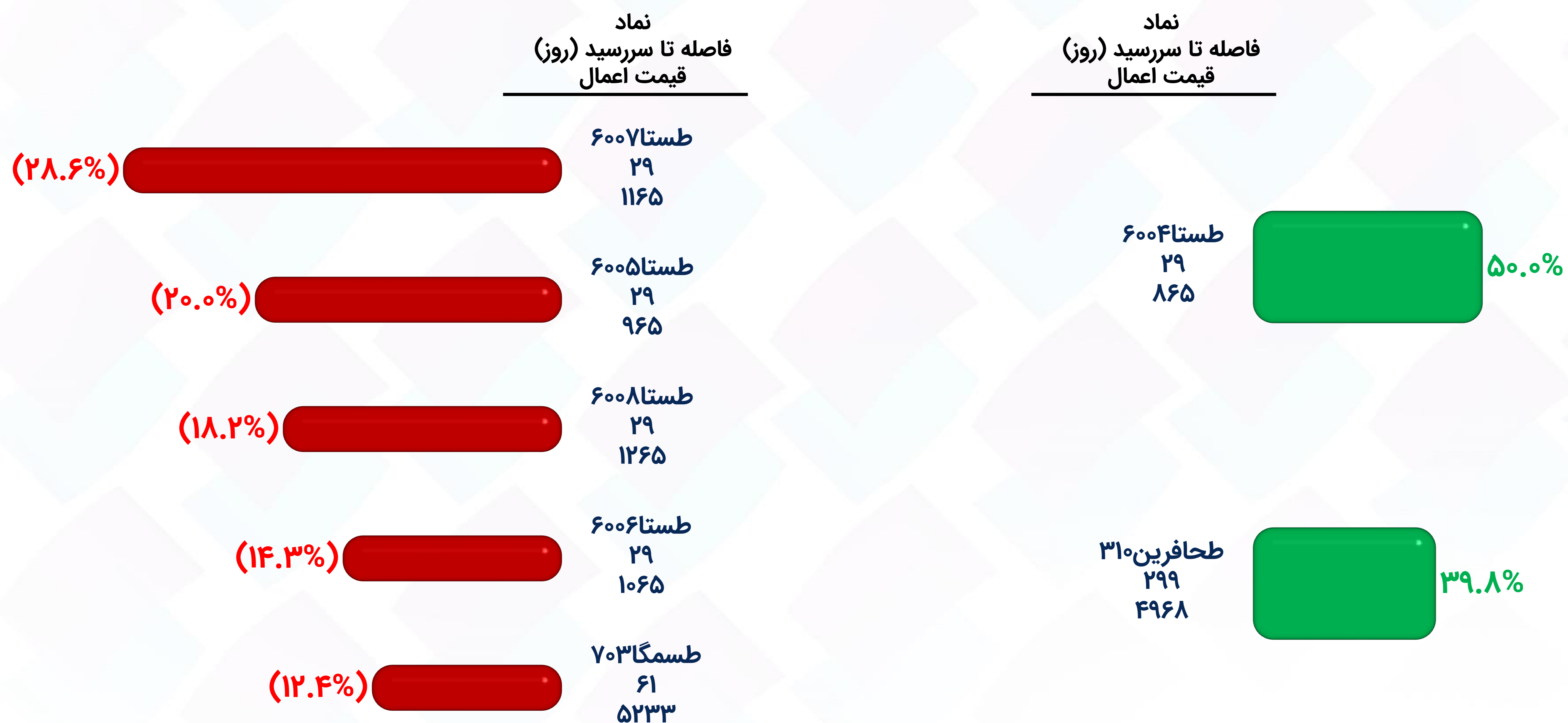
میلیارد تومان

بیشترین تغییرات قیمت (۱)

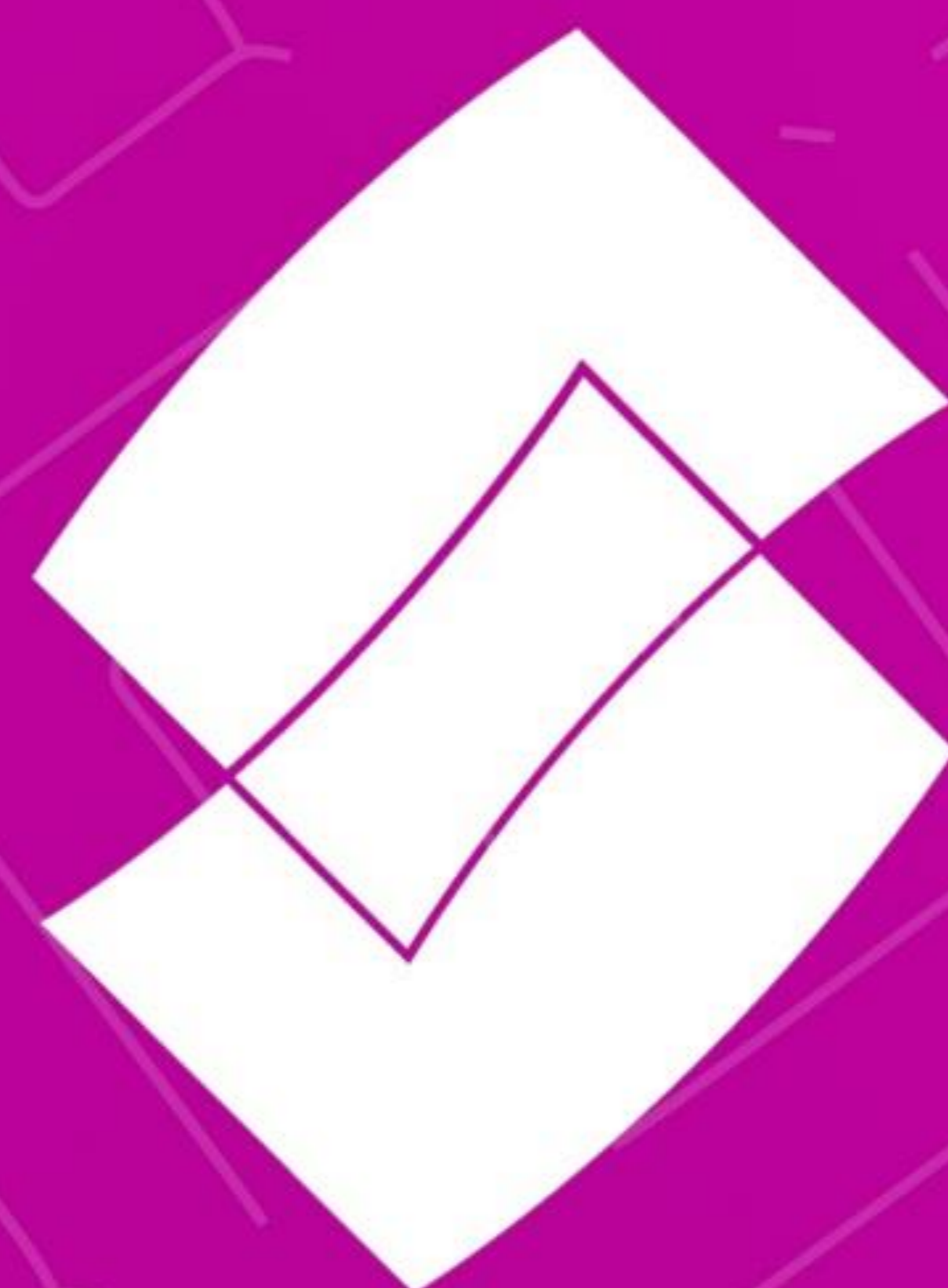
اختیار خرید

اختیار فروش

(۱) تنها قراردادهای دارای معامله طی دو روز معاملاتی منتهی به روز جاری لحاظ شده‌اند.

کارگزاری تأمین سرمایه نوین

وبسایت

nibb.ir
my.nibb.ir

تلفن

۰۲۱ ۸۶۷۹ ۱۰۰۰

آدرس

تهران، بلوار نلسون ماندلا، بلوار
گل آذین، پلاک ۲۳ طبقه ۲

تهیه و تنظیم: واحد تحلیل کارگزاری تامین سرمایه نوین

سرپرست واحد تحلیل: علیرضا پیامی

کارشناسان واحد تحلیل: زهره عباسی، محمد حسین نادعلی

این گزارش صرفاً جهت اطلاع از شرایط بازارها تهیه شده است،
محتوای آن نباید به تنهایی جهت اتخاذ تصمیمات مالی و
سرمایه گذاری و خرید و فروش اوراق بهادار مورد استفاده قرار گیرد.